

T.C.
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Program Geliştirme Daire Başkanlığı

TASHİH-İ HURUF
(KUR' AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA)
HİZMET İÇİ EĞİTİM
KURSU PROGRAMI

Ankara – 2011

TASHİH-İ HURUF HİZMET İÇİ EĞİTİM KURSU
(ASIM KIRAATI VE HAFS RİVAYETİNE GÖRE KUR' AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA)
PROGRAMI

BÖLÜM I

GİRİŞ

1. GEREKÇE

Kıraat sözlükte "okumak, tilavet etmek, telaffuz etmek" demektir. Kur' an ilimleri terimi olarak ise "Kur'an kelimelerinin nasıl okunacağını ve ravilerine nispet etmek suretiyle bu kelimeler üzerindeki farklı okuyuşları konu edinen bir ilimdir." Ayrıca kıraat imamlarından her birinin tercih ettiği okuyuşlar için de kıraat terimi kullanılmıştır. Nafi' kıratı, Asım kıratı vb. gibi.

Hiz. Peygamberin vefatını takip eden yıllarda Kur'an kıraati konusunda bazı ihtilaflar ortaya çıkmıştır. Kur'an'ın iki kapak arasına alınmasıyla da kesin olarak ortadan kalkmayan bu ihtilaf, Hiz. Osman'ın Kur'an'ı nazil olduğu Kureyş lehçesi üzerine çoğaltması ve çeşitli bölgelere göndermesiyle genel olarak farklı okuyuşların sona ermesi hedeflenmiştir. Ancak, harekesiz ve noktasız Arap yazısının müsaade ettiği farklı okumalar devam etmiştir.

Üzerinde ashabın icma ettiği Hiz. Osman Mushafları kısa zamanda bütün İslam coğrafyasına yayılmış ve öncelikle bu Mushafların gönderildiği şehirler olmak üzere kıraat ilmi merkezleri doğmuştur. Kıraat ilmi merkezlerinde bulunan kıraat alimleri gerek hareke ve harfler gerekse med, kasr, imale, tahfif, idgam gibi telaffuz keyfiyetleriyle ilgili farklı okuyuşları değişik hocalardan alırken bunlar arasında kendi tercihlerini ortaya koymuşlar, bu tercihleriyle oluşan okuyuşlarını öğretmeye başlamışlardır. Sahih rivayet ve okuyuşlar arasında tercihleri bulunan alimlerin sayısı, önceleri bir hayli çok iken zamanla insanlar bunlardan bazıları üzerinde yoğunlaşmış, böylece ilk kıraat ekolleri ortaya çıkmıştır.

İslam coğrafyasında kıraat imamları ve ravileri belli tasniflere tabi tutularak ilgili kitaplarda yer almışlardır. Genelde bu sınıflama, yedili (Seb'a), onlu (Aşere), ya da on dördü (Erbaate Aşer) olarak yapılmıştır. Yedi kıraat içerisindeki imamlardan biri de kıraat ilmi sahasında temayüz eden ve çok güzel sesi ve tilavetiyle dikkati çeken, Kufe kurrasından olup, kıraati Ebu Abdurrahman es-Sulemi-Ali b. Ebu Talib ve Zir b. Hubeyş-Abdullah b. Mes'ud isnadlarıyla Hiz. Peygamber' e ulaşmış, talebeleri Ebu Bekir Şu'be b. Ayyaş ve Hafs b. Süleyman'ın rivayetleriyle meşhur olmuş olan Asım b. Behdele (ö. 127/745) dir.

Asım kıraati, özellikle Hafs'ın rivayetiyle Kufe'nin ve hatta Ortadoğu'nun sınırlarını aşmış, nihayet XX. Yüzyıl Müslümanlarının yaklaşık yüzde doksanın tercih ettiği bir okuyuş tarzı olmuştur. Bunun sebebi, Asım kıraatinin senedindeki sağlamlığı yanında, Hafs'ın rivayetindeki sadeliği, kaide dışı okuyuşların bulunmayışı ve özellikle Arap olmayanların uygulamada zorluk

çekecekleri unsurların kıraatte yer almasıdır.

Türkler, İslam'ı din olarak kabul ettikten sonra, o dinin yayılması ve korunmasında öncülük etmenin yanı sıra özellikle İslam Dininin ana kitabı olan Kur'an-ı Kerim'in manası, lafızları ve okunuşu üzerinde büyük hizmetlerde bulunmuşlardır. Özellikle Kur'an-ı Kerim'in güzel bir şekilde öğretilmesi, öğrenilmesi ve okunması üzerinde önemle durmuşlar ve sırf bununla ilgili eğitim müesseseleri kurmuşlardır. Türkler Kur'an-ı Kerim'in okunuş tarzında ise Asım Kıraati Hafs Rivayetini esas almışlardır. Yüzyıllardır bu topraklarda Kur'an-ı Kerim Asım kıraati Hafs rivayeti üzerine öğretilmiş ve okunmuştur.

Ancak, günümüzde camilerimizde görev yapan imam-hatiplerin bir kısmının Kur'an-ı kerim kıraatinde istenilen seviyede olunduklarını söylemek zordur. Bu görevlilerimize örnek olacak, onların yetiştirilmelerinde bilgi ve yetenekleriyle kılavuzluk edecek, ayrıca yurtiçi ve yurtdışında Başkanlığımızı temsil edecek, kıraat ilminin öngördüğü esaslara uygun okuyan ses ve musiki eğitimi almış karileri yetiştirmek amacıyla hizmet içi eğitim kursu düzenleme ihtiyacı duyulmaktadır. Günümüzdeki program geliştirme alanlarındaki yeni yaklaşımlar, öğretim teknolojilerindeki gelişmeler bu tür kurslarda yeni bir öğretim programı geliştirme sürecini zorunlu kılmıştır. Gerek öğrenme-öğretme sürecine yönelik yeni bilgiler ve teknolojideki gelişmeler, gerekse Kur'an-ı Kerim'i doğru okumak kadar güzel okumanın da gerekli oluşu, musiki ilminin daha etkin bir şekilde öğretim programına yansıtılmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, Diyanet İşleri Başkanlığı Tashih-i Huruf (Asım Kıraati ve Hafs Rivayetine Göre Kur'an'ı Kerimi Güzel Okuma Kursu) Öğretim Programı hazırlamıştır.

2. PROGRAMIN VİZYONU

Tashih-i Huruf (Asım Kıraati ve Hafs Rivayetine Göre Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Öğretim Programı), Diyanet İşleri Başkanlığı'nda görev yapan özelde İmam-Hatiplerin genelde bütün personelin Kıraat-ı Asım Rivayet-i Hafs üzere Kur'an okuyuş tarzı ile ilgili bilgi ve becerilerini, öğrenme-öğretme konusundaki modern yaklaşımlara, teknolojideki ilerlemelere ve musiki ilminin verilerine dayanarak geliştirmektir. Böylece Teşkilatta görevli olan personeli Kur'an'ı hem telaffuz, hem ses, hem de mana vb. özelliklere göre okuyan nitelikli Din Hizmetleri Personelinin yetiştirilmesi ve bunlar aracılığıyla daha etkin bir din hizmeti sunulması hedeflenmektedir.

3. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Tashih-i Huruf (Asım Kıraati ve Hafs Rivayetine Göre Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Öğretim Programı), üç temel öğretim boyutu esas alınarak hazırlanmıştır.

1. Kursiyerlere Kıraat ilmi hakkındaki temel bilgilerin yanı sıra Kıraat-ı Asım Rivayet-i Hafs üzere okuyuş tarzı ile ilgili teorik bilgilerin kazandırılması;
2. Bu bilgilerin uygulamaya dönüştürülmesi,
3. Ses ve makam bilgi ve becerisinin kazandırılmasıdır.

Ancak öğretim programında kursiyerlere öğrenme-öğretme sürecinde bu bilgi ve beceriler kazandırılırken, geleneksel öğrenme-öğretme metotlarından uygun olanların yanı sıra günümüz öğrenme-öğretme yöntem ve tekniklerinin öğretim teknolojileriyle desteklenmesi ön görülmüştür. Bunun sonucu olarak da öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin kullanılması, bireysel farklılıklara göre düzenlenmiş öğretimin yapılması, programın esnek bir şekilde uygulanması, beceri ve anlayış geliştirilmesi, uygun ölçme - değerlendirme yöntem ve tekniklerinin kullanılması öğrenme-öğretme sürecindeki temel yaklaşım olarak benimsenmiştir.

Bugüne kadar uygulanan Kur'an öğretiminde genel olarak öğretici gelir, konu ile ilgili teorik bilgileri aktarır ve öğrenenlerden bunları tatbik etmesi, ezberlemesi ve tekrar sunması istenirdi. Bu tür bir yaklaşımla Kur'an kıraatinin öğretiminde, istenilen seviyede bir başarı sağlanamadığı, yapılan bilimsel ve tecrübi araştırmalardan ortaya çıkmaktadır. Halbuki bugün;

- İnsan zihninin nasıl öğrendiği, bilgiyi nasıl kullandığı ve depoladığı vb. konularda psikoloji biliminin araştırmalarının ortaya koyduğu bilimsel veriler;
- Bilgilerin en kolay, kalıcı, hızlı ve etkin bir şekilde öğrenilmesi ve kullanılması ile ilgili eğitim biliminin verileri;
- Öğrenilen bilginin beceri haline getirilmesi ile ilgili yeni yaklaşımlar;
- Ses eğitimi ile ilgili çalışmalar ve bütün bunların yanı sıra teknolojik gelişmelerin sunduğu imkanların eğitim alanında etkin bir şekilde kullanılmaya başlanılmış olması, Kur'an kıraatinin öğretimi ile ilgili yeni bir yaklaşımın benimsenmesi ve uygulanması gerektiği hususunda önemli ipuçları vermektedir. Tashih-i Huruf (Asım Kıraati ve Hafs Rivayetine Göre Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Öğretim Programında) bütün bu yeni yaklaşımlar kullanılarak öğrenme-öğretme sürecinin planlanması ve düzenlenmesi esas alınmıştır.

4. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programda öngörülen öğrenmeleri başarıyla gerçekleştiren her katılımcı;

1. Kıraat olgusunu tarihsel gelişim seyri içinde ana hatlarıyla tanıır.
2. Kıratları sınıflandırır ve değerlendirir.
3. Kıraatle ilgili terimleri tanımlar.
4. Asım Kıraati'nin temel niteliklerini kavrar.
5. Kur'an harflerini mahreçlerine ve sıfatlarına uygun olarak seslendirir.
6. Tecvit kurallarını teorik olarak bilir ve uygular.
7. Kur'an'ın tamamını talim usullerine, tecvit kurallarına ve musiki ölçülerine göre okur.
8. Ezberlediği surelerin anlamlarını bilir.

9. Kur'an okumada temel makamları tanır ve uygular.
10. Cami musikisinde uygulanan makamları tanır ve uygular.
11. Ritim duygusunu geliştirir.
12. Cami musikisinin icrasında sesini doğru kullanır.

5. UYGULAMAYLA İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR:

1. Program haftada 28 saat esas alınarak hazırlanmıştır.
2. Kursun başında 10 saat Kıraat Kavramı ve Asım Kıraati hakkında teorik bilgiler verilecektir.
3. Kurs süresince programda yer alan tecvit kuralları, yüzünden (talim) ve ezbere okunacak sure ile duaların uygulamaları esnasında teorik bilgilere atıflar yapılmak suretiyle pratik olarak tatbik edilerek öğretilenecektir.
4. Haftada 18 saat Kur'an-ı Kerim, 4 saat musiki, 2 saat Kur'an Meali, 2 saat ilmiyal, 2 saat hitabet konuları programda yer aldığı şekliyle okutulacaktır.
5. Ünitelerle ilgili kazanımlar kurs öğretim görevlileri tarafından kursun genel amaçları ile tutarlı olarak ayrı ayrı belirlenecektir.
6. Ünitelerdeki konuların haftalık ders programına yansıtılması, ünitelere ayrılacak süreler ve ünitelerin işleniş sırası; katılımcı düzeyine, eğitim ortamına ve diğer etkenlere göre kurs öğretim görevlileri kurulunca, Başkanlığın belirlediği örnekten yararlanılarak belirlenecektir.
7. Öğrenci düzeyi ile diğer etkenler dikkate alınarak öğrenme-öğretme ve ölçme değerlendirme etkinliklerinde bir ünitenin bütün kazanımları ele alınabileceği gibi, farklı ünitelerin birbiriyle bağlantılı olan kazanımları da birlikte ele alınabilecektir.
8. Kurs süresince kaliteli ses sanatçılarının okuyuşları dışında müzik dinletilmeyecektir.
9. Belirli bir makamın öğretildiği süreçte söz konusu makamın dışında bir makam dinletilmeyecek ve icra yapılmayacaktır.
10. Katılımcıların kendi okuyuşları kaydedilerek kendilerine dinletilecektir.
11. Katılımcılara, Türk Kıraat Mühassıslarının Kur'an okuma tarzı benimsetilecektir.
12. Katılımcıların kişisel ses aralıklarının farkında olmaları sağlanacaktır.
13. Katılımcıların öğrenme biçimleri ve hızlarının farklı olabileceği dikkate alınacaktır.
14. Katılımcıların gelişim düzeylerine ve öğrenme biçimlerine uygun, çeşitli bireysel ve işbirliğine dayalı öğrenme ortamları sağlayan materyal ve yöntemler kullanılacaktır.
15. Katılımcıların dil yeterlik düzeyleri, özel becerilere sahip olma veya öğrenme zorluğu bulunma gibi durumlarını hesaba katan materyaller kullanılacaktır. Öğrenme zorluğu çeken katılımcıların öğrenme etkinliklerine mümkün olduğu kadar çok katılması teşvik edilerek desteklenecektir.
16. Katılımcıların öğrenmelerini desteklemek için uygun kaynaklar, araç-gereç ve teknoloji

kullanılacaktır.

17. Öğrenme-öğretme yöntem ve tekniklerinin bütün katılımcıların ihtiyaç ve becerilerine uygun olduğundan emin olunacaktır.
18. Katılımcıların gelişim düzeyine uygun, onların ilgi ve deneyimlerini gözetken, tüm katılımcıların öğrendiklerini göstermesine imkân veren değerlendirme materyalleri geliştirilerek kullanılacaktır.
19. Her bir kursiyer hakkında günlük değerlendirmeler, her ay sonu toplu olarak gözden geçirilecek, öğretmenler kurulu, başarısız kursiyerler hakkında gerekli önlem ve kararları alacaklardır.

PROGRAM İÇERİĞİ VE UYGULAMA İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

SAAT	DERSLER	AÇIKLAMALAR
10	KUR'AN-I KERİM (Kıraat Kavramı ve Asım Kıraati) 1. Kıraatle İlgili Tarihsel Bilgiler 1.1. Mushafın Yazısında Birliğe Gidilmesi (Hz. Osman Nüshaları) 1.2. Mushafın İmlasındaki Gelişmeler (Hareke, Nokta ve diğerleri) 1.3. Kıraat İmamları Dönemine Kadar Kur'an Öğretimi 1.4. Dördüncü Asrın İlk Çeyreğine Kadar Kıraatlerin Durumu 1.5. Yedi Kıraat ve İmamları 1.6. Sahih Kıraatlerin 10'a Çıkarılması 2. Değerleri Açısından Kıraatler 2.1. Sahih Kıraatler 2.2. Şaz Kıraatler 2.3. Mevzu Kıraatler 3. Kıraatte Tevatür 4. Kıraatle İlgili Temel Terimler (Kıraat, rivayet, tarik vb.) 5. Asım Kıraati 5.1. Asım Kıratı 'nin Ayırt Edici Özellikleri 5.2. Hafs Rivayeti'nin Ayırt Edici Özellikleri	Kıraatle ilgili temel terimler, Asım Kıraati Hafs rivayeti hakkında, Kıraat ilmine giriş mahiyetinde kursiyerlere özet olarak 10 saat teorik bilgi verilecektir. Böylece kursiyerlerin genel olarak “Kıraat Kavramı ve Asım Kıraati” hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanacaktır. Ayrıca Hz. Peygamber'in Kur'an tilaveti ile ilgili tavsiyeleri ve tilavetiyle meşhur sahabelerin Kur'an kıraati hakkındaki düşüncelerine de yer verilecektir. Hz. Peygamber'in Kur'an okuma usulü, Kur'an'ın yazılması ve okunması ile ilgili süreç örneklerle anlatılacaktır.

SAAT	DERSLER	AÇIKLAMALAR
---	KUR'AN-I KERİM (Tecvit) A. Harflerin Seslendirilmesi 1. Harflerin Mahreçleri 2. Harflerin Sıfatları B. Tecvid 1. Tecvid'in Tanımı, Konusu, Amacı 2. Medler 2.1. Med Harfleri 2.1.1. Asli Med (Tabii Med) 2.1.2. Fer-i Medler 2.1.2.1. Medd-i Muttasıl 2.1.2.2. Medd-i Munfasıl 2.1.2.3. Medd-i Lazım 2.1.2.4. Medd-i Arız 2.1.2.5. Medd-i Lin 3. İdgamlar 3.1. Tenvin ve Sakin Nunla İlgili İdgamlar 3.1.1. İdgam-ı bilagunne 3.1.2. İdgam-ı maalgunne 3.2. Harflerin İdgam 3.2.1. İdgam-ı Misleyn 3.2.2. İdgam-ı Mutecaniseyn 3.2.3. İdgam-ı Mutekaribeyn 4. İhfa 5. İzhar 6. İklab 7. "Ra" Hafinin Okunuşu 8. Allah Lafzının (Lafzatullah) Okunuşu 9. Kalkale 10. "Sakin Mim"le İlgili Kurallar 11. İdgam-ı Şemsiye 12. İzhar-ı Kamekiye 13. Zamir 14. Sekte 14.1. Asım Kıratı'nın Hafs Rivayetine Göre Kur'an-ı Kerim'de Bulunan Sekteler 14.2. Ha-i Sekte 15. Vakıf ve İbtida	Kurs süresince programda yer alan tecvit kuralları, yüzünden (talim) ve ezbere okunacak sure ve duaların uygulamaları esnasında pratik olarak tatbik edilecek, ayrıca teorik bilgi verilerek zaman harcanılmayacaktır. Harflerin isimlerinin doğru öğretilmesi, telaffuzunda zorlanan harflerin mahreçleri ve ayırt edici sıfatları üzerinde durulacaktır. Bütün sıfatları ezberleme yerine, her harfin belirgin ve baskın sıfatları ifade edilerek harufu'l heca yöntemiyle bu harflerin sâkin, harekeli, şeddeli, med ve kasr halleri örneklerle işlenerek farklılıkları gösterilecektir. Ayrıca tilâvet usullerine işaret edilerek, medlerin mertebeleri üzerinde uygulamalı çalışmalar gerçekleştirilecek ve kursiyerlere konuyla ilgili ödevler verilecektir. Bu bölümde vakıf ve ibtida konusu üzerinde özellikle durulacak, vakıf ve ibtida da yaygın olarak yapılan hatalar gösterilecek ve konuyla ilgili kursiyerlere ödevler verilecektir. Bu kuralların Kur'an tilavetinde sağladığı kolaylıklar ve kazandırdığı ahenk örneklerle işlenecektir. Bütün kaidelerin özellikle idgam-ı meal gunnenin sıkça geçtiği örnek sayfalar Kur'an'dan seçilerek okunacaktır. Değişik surelerden ayetler içerisindeki örnekler birleştirilerek fotokopi halinde çoğaltılacak ve uygulamalar yapılacaktır.

SAAT	DERSLER	AÇIKLAMALAR
422	KUR'AN-I KERİM (Asım Kıraati ve Hafs Rivayeti Üzere Talim) A. Ezberler 1. Dualar 2. İstiâze ve Bismelenin Talimi 2.1.Sure başında, iki sure arasında ve sure içinde istiâze ve bismelenin hükümleri 2.2.Tevbe suresinin başındaki istiâze ve bismelenin hükümleri 3. Fatiha ve Kısa Sureler (Duha'dan Nas'a Kadar) 4. Bakara Suresi 1-7.ayetler 5. Ayete'I-Kursî 6. Haşr Suresi'nin son dört ayeti 7. Bakara Suresi'nin son iki ayeti 8. Nebe Suresi 9. Mülk Suresi 10. Yasin Suresi 11. Feth Suresi 12. Aşırlar 12.1. Rum 20-27, Furkan 71-77, Nur 32-34 (Düğün Nişan Nikah) 12.2. Ali İmran 185-189, Nisa 78-81, Ankebut 56-63, Yasin 77-83, Casiye 26-30 (Cenaze Vefat) 12.3. Bakara 197-202, Hac 26-33, Ali İmran 96-101 (Hac Sezonu ve Hacı Uğurlama-Karşılama) 12.4. Tevbe 17-22,105-110 Bakara 114-117, (Cami Açılışı) 12.5. Ahzap 40-48, Fetih 27-29, Tevbe 128-129, Kalem 1-4, Saff 1-9(6-9), Ali İmran 144-148 (Kutlu Doğum Haftası Mevlid Kandili) 12.6. Enfal 1-4, Fatır 27-29(27-32), Neml 89-93, Ankebut 41-45, Fecr 87-99 (Hafızlık ve Kıraat)	Ezberler ve yüzüne okunacak sureler, harflerin doğru seslendirilmesi sağlanarak tecvit üzere okutulacaktır. Ezber okunacak sure üzerinde yüzünden okuma usulüyle çalışmalar yapılacak, hatalı okunma ihtimali bulunan kelimeler işaretlenerek düzgün okunması sağlanacak ve alıştırma yapılabılır. Ezberlenecek bölüm, öğretici tarafından tedvir, tertil ve hadr usulsüyle ayrı ayrı tilavet edilecek, kursiyerler kendi aralarında gruplara ayrılarak metin üzerinde birbirlerini dinlemeleri sağlanacaktır. Ayrıca cemiyet, merasim, toplantı, özel gün ve geceler vb. durumlara göre Aşr-ı Şerif okuma becerisi kazandırılacaktır.

	12.7. Tevbe 26 (Hicri Yılbaşı Muharrem) 12.8. Bakara 284-286, İsra 1-10, Necm 1-18 (1-25) (Miraç) 12.9. Duhan 1-8 (Berat Kandili) 12.10. Duhan 1-8, Kadir Suresi (Kadir Gecesi) 12.11. Ali İmran 190-194, İbrahim35-41, Mümin 7-9 (Regaip Kandili) 12.12. Enam 79-82,160-165, Hac 34-38 (Kurban Bayramı) 12.13. Bakara 148-152, Haşr Suresi son üç ayet, Ali İmran 26-30, Bakara 255-256 (Mevlitlerde Tevhid Bahri Öncesi) 12.14. Bakara 153-157, Ali İmran 169-173, Tevbe 111-112 (Şehitlik) 12.15. İbrahim 35-41, Araf 54-58 (Mevlitlerde Dua Öncesi) 12.16. Saff 9-13, Bakara 148, Nisa 29-30 (İşyeri Açılış) B. Yüzünden Okuma 1. Kur'an-ı Kerim'in Tamamını Talim Üzere Okuma 1.1. Kur'an-ı Kerim'in ilk on cüzünün tertil üzere okunması 1.2. Kur'an-ı Kerim'in ikinci on cüzünün tedvir üzere okunması 1.3. Kur'an-ı Kerim'in son on cüzünün hadr üzere okunması	
--	--	--

SAAT	DERSLER	AÇIKLAMALAR
48	KUR'AN MEALİ 1. Meal okuma ilkeleri 2. Mealler ve Özellikleri 3. Fatiha ve Kısa Sureler'in (Duha'dan Nas'a Kadar) meali 4. Bakara Suresi 1-7.ayetler'in meali 5. Ayete'l-Kursî'nin meali 6. Haşr Suresi'nin son dört ayetinin meali 7. Bakara Suresi'nin son iki ayetinin meali 8. Nebe Suresi'nin meali 9. Mülk Suresi'nin meali 10. Yasin Suresi'nin meali 11. Feth Suresi'nin meali 12. Hucurat Suresi'nin meali 13. Aşırların mealleri	Kur'an Meali dersinde kursiyerlerin ezberledikleri surelerin sebep-i nüzulleriyle birlikte anlamlarını öğrenmeleri ve manaya uygun okumaları sağlanacak bununla birlikte farklı meallerden yararlanmaları teşvik edilecektir. Ayetlerin mealleri okunduktan sonra öğretici, okunan bölümü kursiyerlerin düşüncelerine açacak, onları düşünmeye, soru sormaya ve güncel değerler üretmeye yönelterek kursiyerlerin vaaz yapabilme becerilerini geliştirmeye katkı sağlayacaktır.

SAAT	DERSLER	AÇIKLAMALAR
96	MUSİKİ 1- Genel olarak musiki 1.1. Musiki'nin tanımı 1.2. Makam ve Usul kavramı 2- Dini Musiki 2.1. Dini Musiki'nin kısa tarihi 2.2. Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde yetişen bazı önemli hafız musikîşinaslar 2.3. Cami musikisi ve formları 2.4. Tekke musikisi ve formları 3- Makamlar 3.1. Ses aralıkları 3.2. Basit makamlar (ana makamlar) 3.3. Makamların oluşumuna yarayan dörtlü ve beşliler 3.4. Sesler arası aralıkları büyültme, küçültme (bemol ve diyez) 3.5. Beş vakit ezan makamlarının ses aralıklarının öğretilmesi 3.6. Öğrenilen eserlerden elde edilen küçük nağmelerin Kur'an okumada uygulanması. 4- Usul 4.1 Genel olarak usul (Tarifi ve usul aletlerinin tanıtımı) 4.2. Dini eserlerde kullanılan basit ve birleşik usuller 5- Usul gerektirmeyen dini uygulamalar 5.1. Ezan ve sala okuma tavrı ve makamları 5.2. İmamlık ve müezzinlik yapılırken İcrada uyumu sağlama 5.3. Mevlit, kaside, şuşul, naat, durak, eşbih, temcid vs. musiki formlarının icrası ve uygulaması.	Genel olarak musiki ve dini musikinin tarihi gelişimi hakkında bilgiler verildikten sonra, diyafram nefesinin alınışı ve uygulaması kursiyerlere uygulamalı olarak gösterilecek, diyafram nefesi kullanılmadığı zaman meydana gelen aksaklıklar gösterilip, diyafram nefesinin önemi tatbikatlı olarak vurgulanacaktır. Sesin yönünü belirlemek ve düzgün duyulmasını sağlamak için dudakların şeklinin dikkate alınacağı tatbiki olarak işlenecek, enstrüman eşliğinde ses merdiveninde çalışma yaptırılacak, daha sonra enstrümansız olarak kursiyerlerin sesleri doğru ve düzgün bulabildikleri gözlenecektir. Bu aşamada öncelikle natürel seslerle çalışma yapılacaktır, daha sonra basit makamları meydana getiren 4'lü ve 5'liler üzerinde çalışmalara devam edilerek, kursiyerlerin arızalı ve arızasız sesleri pratik olarak kavramaları sağlanacaktır. Makamlar ve formlarla ilgili tatbikatlar, öğretici tarafından ağızla da uygulamalı olarak gösterilecektir. Ayrıca, bu konular programdaki ezberler, ezan, kamet ve mevlit üzerinde pratik olarak uygulamalı anlatılarak işlenecektir.

SAAT	DERSLER	AÇIKLAMALAR
48	İLMİHAL DERSİ	Diyanet İşleri Başkanlığı tek ciltlik İslam İlmihali ile TDV İslam İlmihali I-II. Ciltler esas alınarak haftalık okuma programı yapılacaktır. Kursiyerlerin programdaki bölümü okuyarak derse gelmeleri sağlanacak, öğretici derste önemli gördüğü yerleri müzakere ve tartışmaya açarak dersi işleyecektir.

SAAT	DERSLER	AÇIKLAMALAR
48	HİTABET DERSİ	Teorik bilgiler ilk haftalarda ilgi çekici hale getirilerek anlatıldıktan sonra, kursiyerlerin hitabet örneklerini sunması için bir program yapılacak, dersler sunulan (vaaz, hutbe vs.) hitabet örnekleri çerçevesinde işlenecektir.

6 AYLIK DERS SAATİ DAĞILIM ÇİZELGESİ

S. NO	DERSİN ADI	SAATİ
1.	Kur'an-ı Kerim (Kıraat Kavramı ve Asım Kıraati) Teorik Bilgi (10 saat) (Asım Kıraati ve Hafs Rivayeti Üzere Talim) Uygulama 422 (Saat)	432
2.	Kur'an Meali	48
3.	Musiki	96
4.	İlmihal	48
5.	Hitabet	48
TOPLAM		672